

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIUS

Lietuvos Respublikos Seimo
Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui
Gedimino pr. 53, Vilnius

2011-05-05 Nr. 01-2-586
Į 2011-04-21 Nr. S-2011-3538

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KŪNO KULTŪROS IR SPORTO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIP-1051

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su pateiktu derinti projektu, teikia savo nuomonę bei pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIP-1051:

1) projekto 29 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad nepilnamečiams sportininkams profesionalams nuo 14 iki 18 metų draudžiama turėti sportininko atstovą (agentą). Manytina, kad toks draudimas nėra pagrįstas. Nepilnametis gali neturėti patirties bendrauti su sporto klubais (komandomis). Bendravimo patirties su sporto organizacijomis dėl besiklostančių santykių, susijusių su profesionaliu sportu, specifiškumo gali neturėti ir nepilnamečio įstatyminiai atstovai, kurie tik duoda sutikimą sudaryti sandorį (projekto 26 straipsnis). Draudimas nepilnamečiui sportininkui profesionalui turėti savo atstovą (agentą) gali sudaryti sąlygas sporto organizacijoms piktnaudžiauti nepilnamečio nepatyrimu bei užkerta galimybę jam ir jo įstatyminiams atstovams (tėvams, rūpintojams) pasinaudoti kvalifikuota ir profesionalia pagalba (pavyzdžiui, ieškant sportininkui klubo (komandos) ir pan.), užtikrinant jų teises ir teisėtus interesus.

2) Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencijos preambuleje skelbiama, kad vaikui, atsižvelgiant į jo fizinį ir psichinį nebrandumą, reikia ypatingos apsaugos ir priežiūros, taip pat atitinkamos teisinės apsaugos. Siekiant reikiamos teisinės apsaugos, tikslinga įvertinti nepilnamečių profesionalių sportininkų teisę į ypatingą apsaugą bei nustatyti taisykles, užtikrinančias, kad užsiėmimas profesionaliu sportu būtų saugus, nekeltų pavojaus sveikatai, fiziniam, protiniam ir dvasiniam vystymuisi ir nepakenktų jų mokymuisi.

Nepilnamečiams sportininkams profesionalams taikomas 1994 m. birželio 22 d. Tarybos direktyvos 94/33/EB dėl dirbančio jaunimo apsaugos 5 straipsnis, kuriame nustatyta, kad vaikų darbas sporto srityje leidžiamas tik tuomet, jei turimas išankstinis kompetentingos institucijos leidimas, kuris išduodamas konkrečiais atvejais. Leidimai gali būti išduodami, jei veikla nekenkia vaikų saugai, sveikatai ar vystymuisi bei netrukdo lankyti mokyklos, dalyvauti kompetentingos institucijos patvirtintose profesinio orientavimo arba profesinio mokymo programose, taip pat netrukdo lavintis. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimo, sveikatos patikrinimo ir jų galimybių dirbti konkretų darbą nustatymo tvarką, darbo laiką, jiems draudiamų dirbti darbų, sveikatai kenksmingų, pavojingų veiksmų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 138, nustato nepilnamečių darbo sąlygas, darbo ir poilsio laiką ir kt. Manytina, kad įstatymo projekte tikslinga įtvirtinti nuostatas, išsamiau reglamentuojančias nepilnamečių profesionalių sportininkų apsaugą ir garantijas

(pavyzdžiui, nustatant maksimaliai leistiną treniruočių valandų skaičių per savaitę; poilsio laiką ir kt.). Užtikrinant didesnę nepilnamečių apsaugą, siūlytina įstatymo projekte numatyti imperatyvias atstovavimo sutarties nuostatas, kurios būtų įtraukiamos į kiekvieną atstovavimo sutartį, sudarytoje su nepilnamečiu profesionaliu sportininku.

3) siekiant teisinio reglamentavimo aiškumo, siūlytina nepilnamečių profesionalių sportininkų apsaugą užtikrinančias normas išdėstyti atskiru straipsniu.

Pagarbiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė